
OPPDRAAGSGIVER

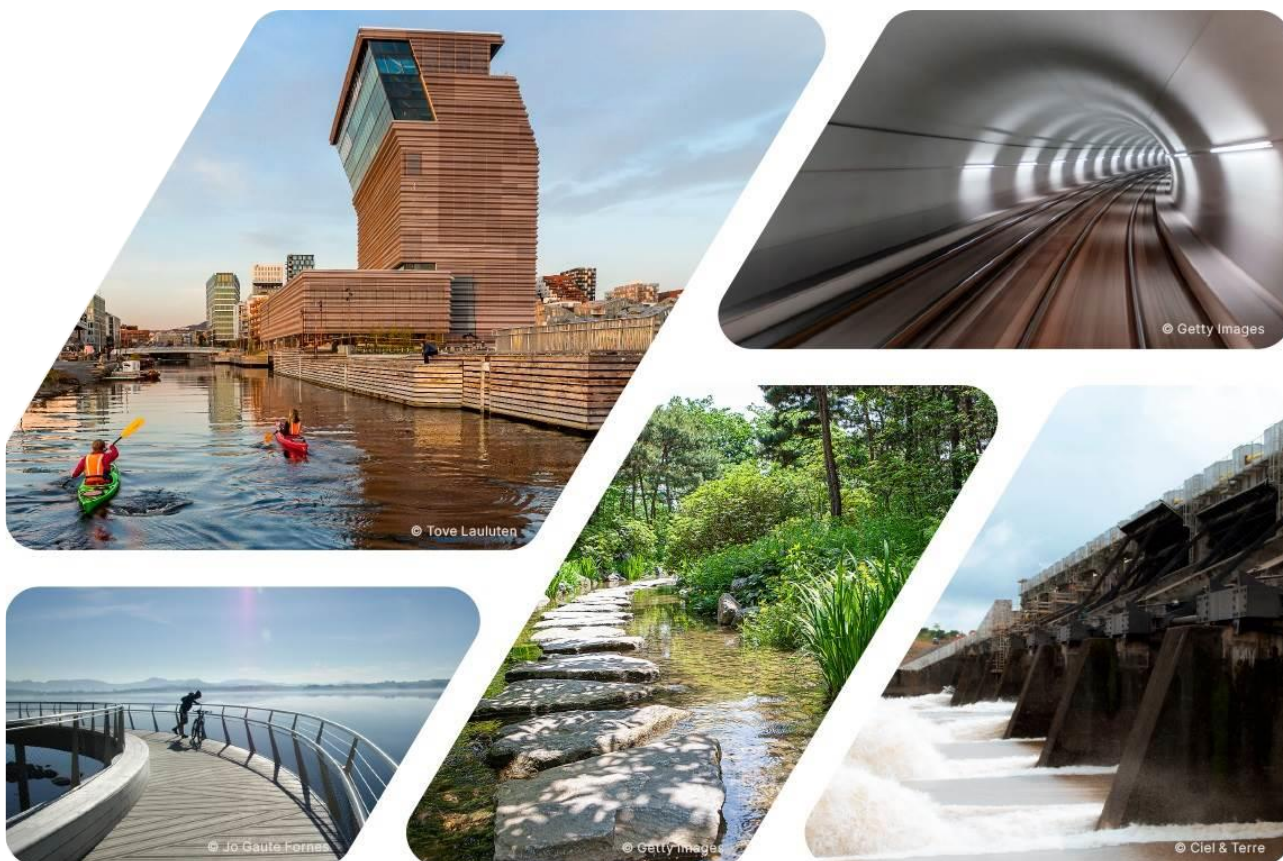
NOAH Engadalen AS

EMNE

Forslag til planprogram for Engadalen deponi for inert avfall og lettere forurensede masser

DATO / REVISJON: 02.04.2025/ 00

DOKUMENTKODE: 10258449-01

Multiconsult

Innholdsfortegnelse

<u>FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR ENGADALEN DEPONI FOR INERT AVFALL OG LETTERE FORURENSEDE MASSER</u>	4
<u>1 BAKGRUNN</u>	4
1.1 TILTAKSHAVER OG KONSULENT	5
1.2 HENSIKTEN MED PLANARBEIDET	5
1.3 KRAV OM KONSEKVENsutREDNING	5
1.4 PLANPROGRAM ELLER MELDING MED UTREDNINGSPROGRAM	6
<u>2 BESKRIVELSE AV TILTAKSOMRÅDET</u>	6
2.1 BELIGGENHET	6
2.1.1 BERØRTE EIENDOMMER	8
2.2 AVGRENSNING AV PLAN- ELLER TILTAKSOMRÅDET	9
2.3 PLANEN/PLANFORSLAGET	11
2.4 INFLUENSOMRÅDET	11
2.5 ALTERNATIVER	11
2.6 NULLALTERNATIVET	11
2.7 ALTERNATIV 1	11
<u>3 GJELDENDE PLANER, RETNINGSLINJER OG FØRINGER</u>	14
3.1.1 RELEVANTE STATLIGE FØRINGER.....	14
3.1.2 RELEVANTE REGIONALE FØRINGER	15
3.1.3 KOMMUNALE FØRINGER.....	16
3.1.4 REGULERINGSPLANER	18
3.1.5 ANDRE FØRINGER OG RETNINGSLINJER	19
<u>4 OVERSIKT OVER TEMA SOM SKAL BESKRIVES ELLER KONSEKVENsutREDES</u>	20
4.1 METODE	20
4.2 OPPSUMMERING AV TEMA SOM SKAL BESKRIVES ELLER KONSEKVENsutREDES	20
4.3 NATURMANGFOLD	23
4.3.1 DAGENS SITUASJON	23
4.3.2 ANTATTE PROBLEMSTILLINGER	25
4.3.3 UTREDNINGSBEHOV	25

4.4 KULTURMILJØ OG KULTURLANDSKAP	25
4.4.1 DAGENS SITUASJON	25
4.4.2 ANTATTE PROBLEMSTILLINGER	26
4.4.3 UTREDNINGSBEHOV	27
4.5 LANDSKAP	27
4.5.1 DAGENS SITUASJON	27
4.5.2 ANTATTE PROBLEMSTILLINGER	27
4.5.3 UTREDNINGSBEHOV	28
4.6 FORURENSNING	28
4.6.1 STØY	28
4.6.2 DAGENS SITUASJON	28
4.6.3 ANTATTE PROBLEMSTILLINGER	28
4.6.4 UTREDNINGSBEHOV	28
4.6.5 KLIMAGASSUTSLIPP	29
4.6.6 DAGENS SITUASJON	29
4.6.7 ANTATTE PROBLEMSTILLINGER	29
4.6.8 UTREDNINGSBEHOV	29
4.7 VANNMILJØ	29
4.7.1 DAGENS SITUASJON	29
4.7.2 ANTATTE PROBLEMSTILLINGER	30
4.7.3 UTREDNINGSBEHOV	30
4.8 JORD- OG SKOGBRUKSRESSURSER	30
4.8.1 DAGENS SITUASJON	30
4.8.2 ANTATTE PROBLEMSTILLINGER	32
4.8.3 UTREDNINGSBEHOV	32
4.9 RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE (GJELDER PLANER ETTER PBL)	32
4.10 ØVRIGE FORHOLD	32
 5 PLAN- ELLER SØKNADSPROSESS, MEDVIRKNING OG FRAMDRIFT	 33
 5.1 INFORMASJON OG MEDVIRKNING	 33
5.2 FRAMDRIFTSPLAN	34
 6 VEDLEGG	 35

Forslag til planprogram for Engadalen deponi for inert avfall og lettere forurensede masser

1 Bakgrunn

Behovet for forsvarlig behandling av overskuddsmasser fra bygg- og anleggssektoren er stort, og det er nødvendig med regionalt samarbeid for å løse utfordringen med sikker håndtering av overskuddsmasser i regionen. Kapasitet for mottak av masser i regionen er svært begrenset, og vil ikke dekke fremtidig behov. Anlegget i Engadalen har en svært sentral beliggenhet for mottak av overskuddsmasser med korte transportavstander fra samfunnsviktige offentlige prosjekter som f.eks. nye Aker sykehus og nye Rikshospitalet. NOAH Engadalen har også avtale med Betonmast om mottak av overskuddsmasser fra sentrumsutvikling på Rotnes i Nittedal. NOAH Engadalen kan både ta imot overskuddsmasser som ikke egner seg for gjenbruk og matjord. Matjorda vil benyttes for å etablere dyrka mark etter at driften av Engadalen deponi for inert avfall og lettere forurensede masser (deponi) er avsluttet.

Dagens deponi har vært i drift siden våren 2019, og erfaringen så langt er at anlegget dekker et stort behov for sikker håndtering av masser i regionen. Opprinnelig frist for ferdigstilling av arealene innenfor dagens regulerte driftsareal er 2031. Med dagens mottaksvolum vil nåværende oppfylling, iht. gjeldende reguleringsplan, være fullt utnyttet i 2027. Dette er ca. fire år før opprinnelig avslutningstidspunkt. Foreslått plan vil medføre at virksomheten kan videreføres, men avsluttes innen opprinnelig tidsbegrensning (2031). I forbindelse med en fremtidig utvidelse av rv.4 til 4-felt har NOAH Engadalen også fått godkjent en IG-søknad for en kvalitetsfylling mellom eksisterende rv.4 og deponiet. Dette området ligger innenfor forslag til reguleringsgrensen.

Med utgangspunkt i lokalt og regionalt behov for deponi, ønsker NOAH Engadalen å opprettholde mottakskapasiteten ved å utvide dagens driftsareal mot nord og øst for mottak av samme type masser (inerte og lett forurensede masser) som i dag. Dette nye arealet benyttes i dag i all hovedsak til golf, men dagens åkerholme ved Nedre Enga (gnr/bnr 52/16) og Måsan (gnr/bnr 52/12) vil bli berørt (vil kunne reetableres ved avslutning av driften). Utvidelsen vil sikre NOAH Engadalen som et sluttbehandlingstilbud for regionen, frem til opprinnelig avslutningstidspunkt i gjeldende regulering (2031). Løsningen krever ingen nyetablering av miljøteknisk infrastruktur eller tekniske installasjoner.

En foreslått utvidelse medfører krav om detaljregulering for formålet. Tiltaket er ikke i tråd med vedtatt kommuneplan. Areal for utvidet deponi er avsatt til idrettsanlegg (golfbanen), veg, boligbebyggelse og LNFR i gjeldende kommuneplan. Forslag til planinitiativ ble derfor behandlet politisk den 17.10.2024, hvor det ble vedtatt at det gis

tillatelse til oppstart av detaljregulering med konsekvensutredning for utvidelse av Engadalen deponi.

1.1 Tiltakshaver og konsulent

Kontaktopplysninger for tiltakshaver:

Navn: NOAH Engadalen AS v/ Stian Slydal

Adresse: Aas Gård 11, 1488 Hakadal

E-post: stian.slydal@noah.no

Telefon: 90 87 05 29

Orgnr./fnr. 925.512.680

Kontaktopplysninger for plankonsulent:

Navn: Multiconsult Norge AS v/ Anders Arild

Adresse: Nedre Skøyen vei 2, 0276 Oslo

E-post: anders.arild@multiconsult.no

Telefon: 21 58 50 00

Orgnr./fnr. 918.836.519

1.2 Hensikten med planarbeidet

Formålet med planarbeidet er å utvide dagens deponi for NOAH Engadalen, der vannhåndteringen sikres og vannveier åpnes. Det er ønskelig å opprettholde dagens behandlingstilbud i anslagsvis 5-6 år basert på dagens mottaksmengder, men innenfor gjeldende driftsperiode til 2031.

Gjeldende regulering for deponiet i Engadalen åpner for etterbruk til både golf og jordbruk etter avslutning. Forslaget til utvidet areal for deponiet er i dag i all hovedsak regulert til spesialområde golf/friluftsliv. Planforslaget vil legge opp til at store deler av arealet vil tas i bruk til jordbruksformål og ikke golf etter avslutning av deponiet. Dette medfører at arealet kan tas i bruk til matproduksjon ca. 24 år tidligere enn hva dagens plan legger opp til.

1.3 Krav om konsekvensutredning

Konsekvensutredning har hjemmel i plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 4-2 med tilhørende forskrift om konsekvensutredninger som trådte i kraft 01.07.17, sist endret 01.01.2024. Etter § 4 i forskrift om konsekvensutredninger (KU) skal forslagstiller vurdere om planforslaget faller inn under kriteriene for konsekvensutredning. Følgende er vurdert:

§ 6 Planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding

Tiltaket faller ikke inn under de definerte planer eller tiltak som er listet opp i forskriftens vedlegg nr. 1. Kravet til konsekvensutredning er ikke til stede.

§ 8 Planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn

I vurderingen av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn, skal det iht. § 10 ses hen til egenskaper ved planen eller tiltaket, og planen eller tiltakets lokalisering og påvirkning på omgivelsene, av tiltak som inngår i vedlegg II. Foreslått tiltak er listet opp i vedlegg II, jf. pkt. 11 (andre prosjekter), bokstav k), *Deponier for masse på land og i sjø større enn 50 dekar eller 50 000 m³ masse*. Det vurderes ut fra § 8 at planen utløser konsekvensutredning på grunn av vesentlige virkninger for miljø eller samfunn.

Planforslag med konsekvensutredning utarbeides på bakgrunn av fastsatt planprogram. Forslagsstiller oversender dette til kommunen for behandling. Etter 1.gangsbehandling vil planforslaget sendes på offentlig høring. Endelig vedtak gjøres etter at høringsinnspillene er vurdert/behandlet.

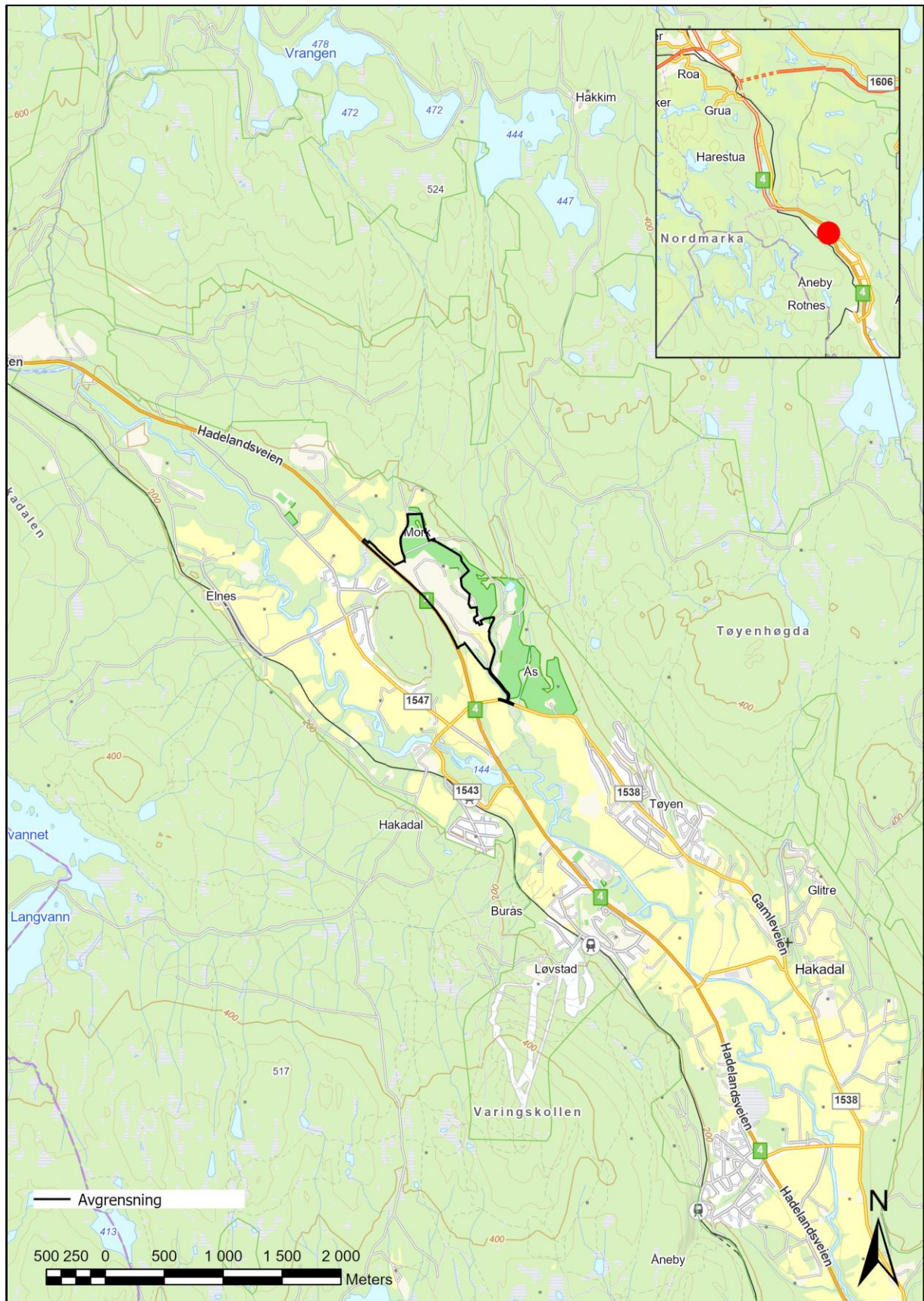
1.4 Planprogram eller melding med utredningsprogram

Ved planer som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et forslag til planprogram som grunnlag for planarbeidet. Etter høring av forslag til planprogram, vil det gjøres en vurdering av innspillene, behov for suppleringer og eventuelt nye temaer innarbeides i forslaget. Endelig planprogram fastsettes av kommunestyret i Nittedal kommune.

2 Beskrivelse av tiltaksområdet

2.1 Beliggenhet

Planområdet ligger i Nittedal kommune i nærheten av Aas gård og har adkomst fra Rv.4 Hadelandsveien via Gamleveien og Aas gård. Det er ca. 1,5 km i luftlinje til Hakadal stasjon. Totalt areal for gjeldende plan og forslag til nytt planområde er ca. 443,4 daa, hvorav planområdet for dagens deponi utgjør ca. 302,4 daa.

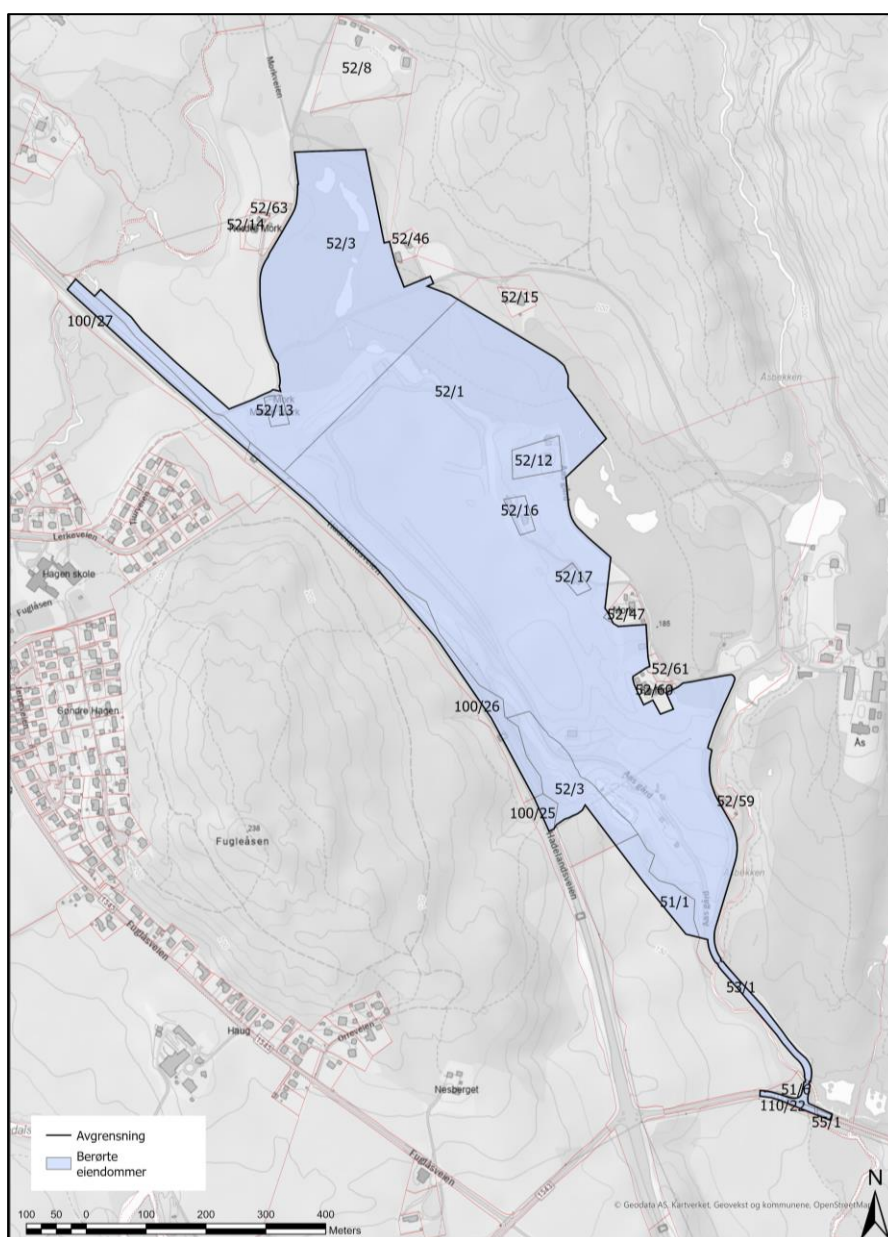
Figur 1 Områdets beliggenhet i Nittedal kommune. Kilde: Multiconsult.

2.1.1 Berørte eiendommer

Følgende eiendommer som vist i tabell nedenfor omfattes av planen.

Tabell 1 Oversikt over eiendommer som ligger innenfor planområdet.

Gnr./bnr.	Adresse	Hjemmelshaver
51/1, 51/6, 52/1, 52/3, 55/1, 52/59	-	Privat
52/12	Aas gård 10	Privat
52/13	Morkveien 1	Privat
52/16	Aas gård 8	Privat
52/17	Aas gård 6	NOAH Engadalen AS
52/47	Aas gård 4	Privat
53/1	Aas gård 11, 5, 7, 9	Privat
100/25, 100/26, 100/27, 110/22	-	Offentlig (Statens vegvesen)

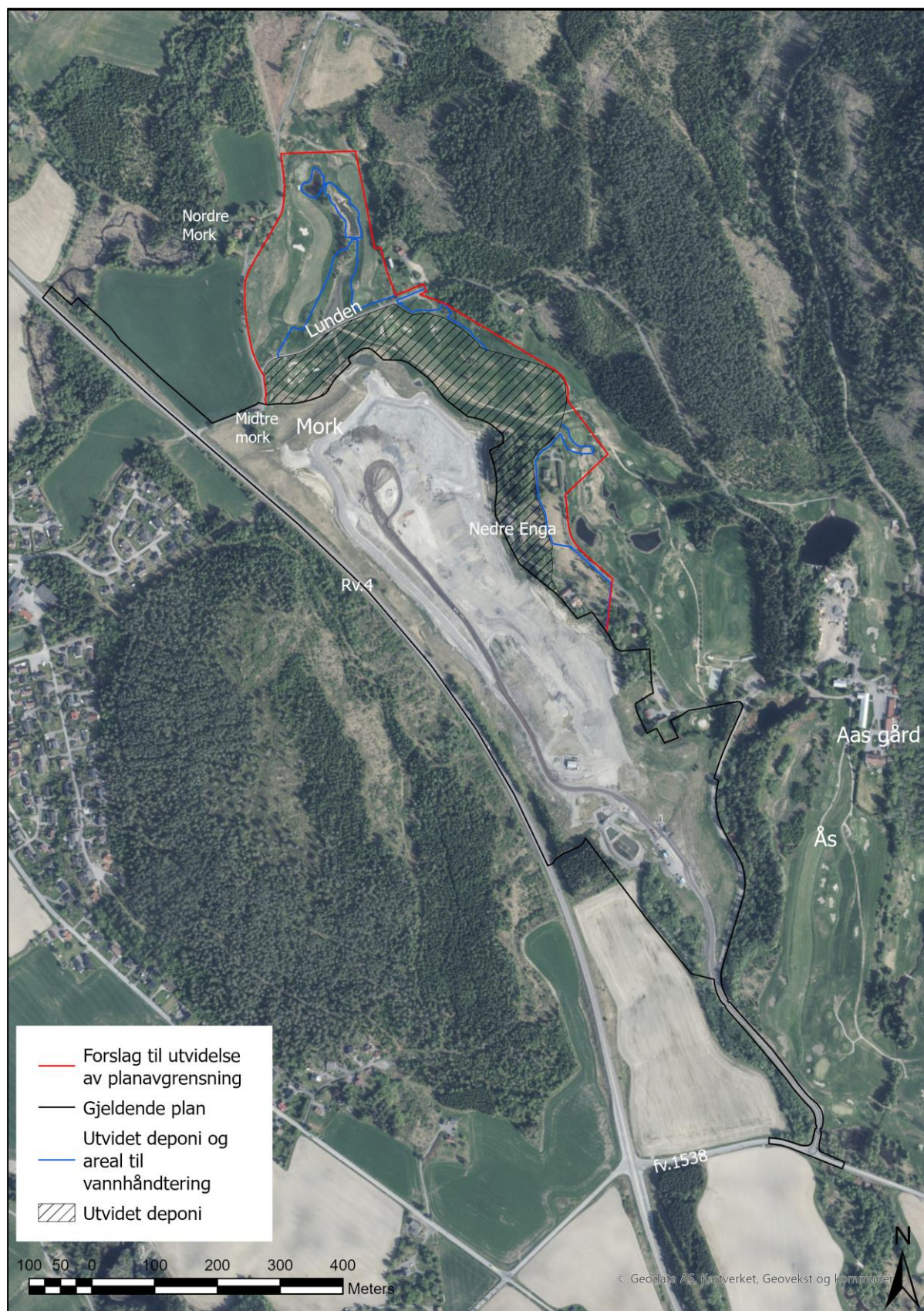

Figur 2 Eiendommer innenfor planområdet.

2.2 Avgrensning av plan- eller tiltaksområdet

Planområdet avgrenses mot Rv 4 i vest, skog, jordbruk, boliger og golfbane i nord, øst og sør. Forslag til utvidet planområde er vist i figur 3 med rød linje og dekker ca. 141,0 daa. Gjeldende planområde, vist med sort linje, er ca. 302,4 daa. Blå linje viser utvidelsen av deponi inkludert tilrettelegging for dammer for overvannshåndtering nord for Lunden, som utgjør ca. 84 daa. Skravert område viser forslag til utvidet deponi ca. 61 daa nord og nordøst for dagens anlegg. Totalt areal for gjeldende plan og forslag til nytt planområde er ca. 443,4 daa.

Planavgrensningen i figur 3 inkluderer et større areal enn forslaget til selve utvidelsen av arealet for lagring av masser. Dette er begrunnet med behovet for arealer til flom-/vannhåndteringen, der åpne vannveier vil etableres. Det skal ikke legges til rette for oppfylling nord for Lunden eller øst for Aas gård 4-10.

Figur 3 Forslag til planavgrensning. Rød strek viser forslag til utvidelse av planavgrensning. Sort strek viser gjeldende regulering. Blå strek viser forslag til utvidelse av deponi for overvannshåndtering, og skravert område viser foreslått utvidelse av selve deponiet. Kilde: Multiconsult.

2.3 Planen/planforslaget

Det planlegges å utvide eksisterende deponi med ca. 61 daa mot nord og nordøst, samt legge til rette for åpne vannveier. Det skal sikres arealer til flom-/vannhåndtering. Det kan også bli behov for flytting av våningshuset på Nedre Enga. Oppfyllingsvolum for deponiet vil avklares i planarbeidet. Når deponiet er avsluttet, tilbakeføres hoveddelen av arealet til jordbruk.

2.4 Influensområdet

Influensområdet omfatter arealer der det forventes at tiltaket kan få virkninger uavhengig av planområdets avgrensning. I denne planen avgrenses influensområdet til vannveier langs med og sør for planområdet og der tiltaket vil være synlig fra nærliggende naboer.

2.5 Alternativer

I henhold til forskrift om konsekvensutredning skal det utredes alternativer. Da det legges til grunn en utvidelse av eksisterende deponi er det kun ett alternativ som vurderes i tillegg til 0-alternativet. Nedenfor framgår en beskrivelse av dette.

2.6 Nullalternativet

I henhold til forskrift om konsekvensutredninger § 20 skal en konsekvensutredning inneholde en beskrivelse av den nåværende miljøtilstanden og gi en oversikt over hvordan miljøet antas å utvikle seg hvis planen eller tiltaket ikke gjennomføres (0-alternativet).

Alternativ 0 innebærer at eksisterende deponi opparbeides i henhold til vedtatt reguleringsplan (utvides ikke) og gitte tillatelser, og at det legges til grunn gjeldende arealbruksformål etter avslutning av deponiet.

2.7 Alternativ 1

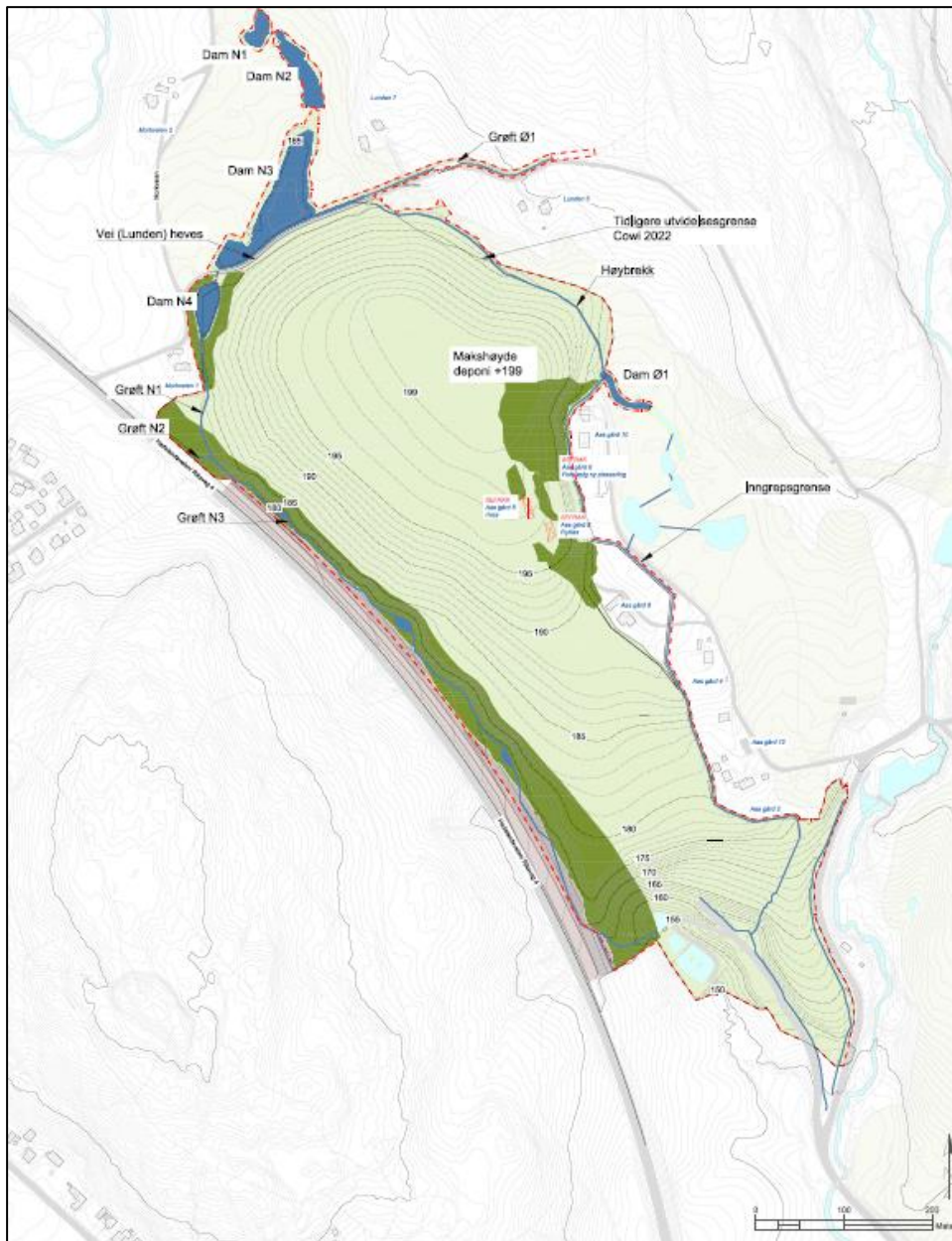
I tillegg til videreføring av dagens virksomhet som beskrevet i alternativ 0, foreslås det i alternativ 1 å utvide dagens deponi, hvor vannhåndteringen sikres og vannveier åpnes, se figur 3. Endelig oppfylling av volum og utstrekning av deponi vurderes som del av planprosessen.

I planområdet inngår både dagens deponi, forslag til utvidelse av deponiet i nord og nordøst samt løsninger for åpen vannhåndtering i driftsfasen og i permanent situasjon etter avslutning av driften. Arealet nord for Lunden er tatt med for å kunne utvide dagens dammer på golfbanen, få kontroll på flomvann og legge til rette for åpne

overvannsløsninger mot sør. I tillegg kan det bli behov for flytting av våningshuset på Nedre Enga. Det skal ikke legges til rette for oppfylling nord for Lunden eller øst for Aas gård 4-10. Etter avslutning av deponiet vil store deler av arealet bli tilbakeført til dyrka mark.

Oppfyllingsvolum

Foreløpig skisse av planområdet viser en utvidelse av deponiet på ca. 61 daa. Oppfyllingshøyden økes fra dagens kote 193 til kote 199 ferdig konsolidert inkludert toppdekke. Dette medfører et tilleggsvolum for ca. 3-5 års forlenget drift med dagens mottaksmengder. Maksimal høyde vurderes trukket mot øst/nordøst sammenliknet med gjeldende regulering for å få en bedre tilpasning til eksisterende terreng, se figur 4. Ifølge hovedutvalgets vedtakspunkt nr. 2 skal endelig avgrensning av planområdet og oppfyllingsgrense og maks volum fastsettes som del av planarbeidet (se kapittel 5). Det er en forutsetning at grunnforholdene er slik at foreslått oppfylling kan tillates.

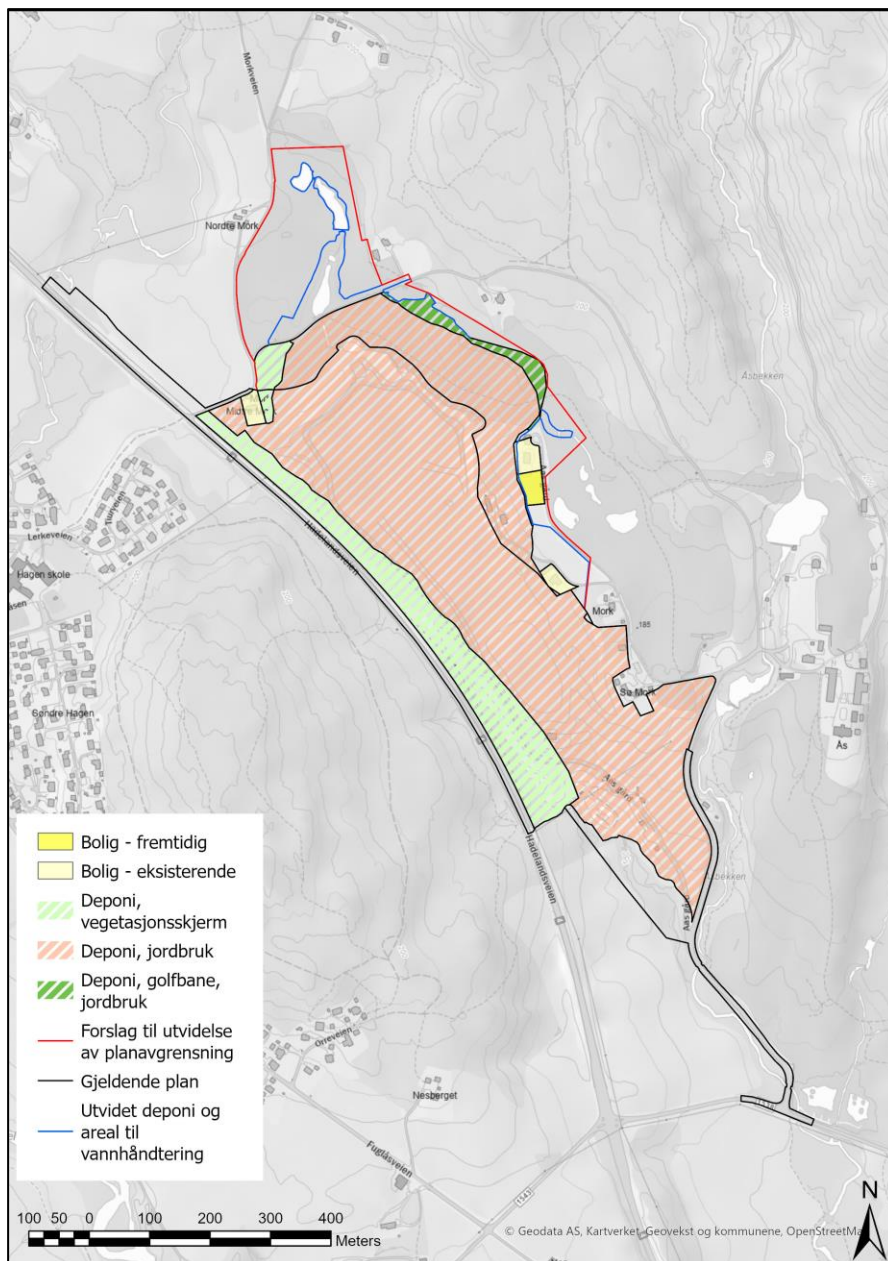

Figur 4 Forslag til situasjonsplan med foreløpig terrengutforming og vannhåndtering. Kilde: Multiconsult.

Fremtidig bruk

Gjeldende regulering for deponiet i Engadalen åpner for etterbruk til både golf og jordbruk etter avsluttet deponi. Forslaget til utvidet areal er i dag i all hovedsak regulert til spesialområde golf/friluftsliv. Planforslaget vil legge opp til at nevnte arealer, i all hovedsak, tas i bruk til jordbruksformål og ikke golf etter avslutning, se figur 5.

Arealet som vil disponeres til jordbruk etter avsluttet deponi vil utgjøre ca. 260 daa dyrka mark. Videre foreslås det å utvide fremtidig areal til vegetasjonsskjerm i gjeldende regulering med et totalareal på ca. 50 daa. Arealet som tilbakeføres til golf utgjør kun ca. 6 daa. Figur 5 nedenfor viser foreslåtte kombinerte formål til deponi i kombinasjon med jordbruk, vegetasjonsskjerm og golf.

Figur 5 Området som disponeres som kombinert formål deponi/jordbruk, deponi/vegetasjonsskjerm og deponi/golf/jordbruk samt eksisterende og nytt boligareal. Kilde: Multiconsult.

3 Gjeldende planer, retningslinjer og føringer

3.1.1 Relevante statlige føringer

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2024), fastsatt 20.12.2024

Formålet er å sikre at klima og energi vektlegges i planleggingen. Staten, fylkeskommunene og kommunene skal gjennom planlegging stimulere og bidra til ytterligere reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging.

Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene.

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995), fastsatt 20.09.1995

Formålet er å synliggjøre og styrke barn og unges interesser i planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, gi kommunene bedre grunnlag for å ivareta barn og unges interesser, samt bedre grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kommer i konflikt med andre hensyn/interesser.

Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag, fastsatt 10.11.1994

Planområdet inngår i nedbørfeltet til Oslomarkvassdragene, som omfatter elver som drenerer ned til Oslofjorden, fra Askerelva i vest til Ljansbekken i øst, og i tillegg Nitelva som renner ut i Øyeren. Verneformålet er avgrenset på følgende måte:

- *vassdragsbeltet, dvs. hovedelver, sideelver, større bekker, sjøer og tjern og et område på inntil 100 meters bredde langs sidene av disse*

andre deler av nedbørfeltet som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi. Retningslinjene skal legges til grunn i planlegging etter plan- og bygningsloven.

Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442)

Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442) gir føringer for planlegging av arealbruk i støyutsatte områder, samt områder hvor det legges til rette for støyende virksomheter. Formålet med retningslinjen er å legge til rette for en langsiktig arealdisponering og planlegging av det fysiske miljø som fremmer trivsel og bokvalitet, forebygger helsekonsekvenser av støy, samt ivaretar og utvikler gode lydmiljøer og stille områder. Retningslinjen er veiledende, og ikke rettslig bindende.

Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520)

Retningslinjen T-1520 er en statlig anbefaling om hvordan luftkvalitet bør håndteres i kommunenes arealplanlegging. Hensikten med denne retningslinjen er å forebygge helseeffekter av luftforurensninger gjennom god arealplanlegging.

3.1.2 Relevante regionale føringer

Regional plan for masseforvaltning i Akershus (2016), vedtatt 24.10.2016

Som følge av økt antall innbyggere og økning i byggeaktiviteten er det økt behov for byggeråstoff, og det oppstår store mengder overskuddsmasser som må håndteres forsvarlig. Hensikten med den regionale planen er å få en mer langsiktig og helhetlig masseforvaltning i Akershus. Den regionale planen beskriver også tiltak som skal redusere transportbehov ved at det etableres områder for mottak av overskuddsmasser.

Deponiet i Engadalen er med på å dekke et stort behov i regionen for sikker håndtering av overskuddsmasser fra ulike bygge- og anleggsprosjekter, og planforslaget støtter dermed opp under regional plan for masseforvaltning.

Regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion 2022-2027, vedtatt 26.10.2021

Formålet med vannforvaltningsplanen er å gi en oversiktlig fremstilling av hvordan vannet bør forvaltes i et langsiktig perspektiv. Planen er et viktig verktøy for å oppfylle vannforskriftens mål om helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet og vannressursene. Den inneholder miljømål for alle vannforekomstene i vannregionen med frister for når miljømålene skal nås. Tiltaks- og influensområdet ligger i Nitelvassdraget.

3.1.3 Kommunale føringer

Kommuneplanens arealdel 2024-2035, vedtatt 13.05.2024

Kommuneplanens arealdel styrer den langsiktige utviklingen i kommunen. Planområdet er i gjeldende kommuneplan avsatt til kombinert bebyggelse og anleggsformål, idrettsanlegg (golfbanen), veg, boligbebyggelse og LNFR. Området er også avsatt med hensynssone for bevaring kulturmiljø (H570) og deler med faresone for flom (H320). Hensynssone for bevaring kulturmiljø omfatter Aas gård med kulturmiljø, omkringliggende kulturlandskap med husmannsplasser, SEFRAK-bygg og fornminner og nyere tids kulturminner. Ønsket arealendring er ikke i tråd med kommuneplanens arealdel. Følgende retningslinjer framgår om hensynssone H570_5, Aas gård i bestemmelsene:

- *Landskapets hovedtrekk mht. bebyggelse, vegstruktur og arealbruk skal bevares.*
- *Bygge- og anleggstiltak skal ikke bryte åsprofiler, landskapssilhuetter og horisontlinjer.*
- *Ved byggetiltak nær kulturminne/kulturmiljøet skal det legges særlig vekt på en helhetsvurdering med mål om å ivareta kulturminnets/kulturmiljøets kvaliteter.*
- *Nye byggetiltak skal forholde seg til eksisterende bebyggelsesstruktur og primært underordnes kulturminnet/kulturmiljøet.*
- *Vegetasjon som gamle, markante trær skal søkes bevart. Hagen i det skrånende terrenget bak hovedbygningen på Aas gård bør ivaretas, eventuelt tilbakeføres.*
- *Ved tiltak på vernede bygninger skal det legges særlig vekt på å opprettholde bygningens karakter og særtrekk, og eksteriørmessige, kulturhistoriske og arkitektoniske verdier.*
- *Ved istandsetting av vernede bygninger skal opprinnelige eller eldre eksteriørmessige detaljer som vinduer, panel, dører og takteking, bevares i så stor utstrekning som mulig. I tilfeller der forfall har kommet for langt til bevaring, skal man ta i bruk tilsvarende materialer og handverksteknikker for å ivareta dette, i så stor utstrekning som mulig.*
- *Etterbruken av masseinntaket bør tilpasses til det omkringliggende kulturlandskapet og husmannsplassene i området.*

Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Nittedal 2022-2034

Hensikten med kommunedelplanen er blant annet å prioritere og bevare kulturminner med særlig vekt på det som har vært representativt og spesielt i Nittedal. Videre skal planen bidra til at kulturminner får stå i en sammenheng som gir historisk forståelse og mening, samt gi grunnlag for forvaltningsplaner og formidlingstiltak for kulturminnene. I kommunedelplanen er Aas gård med kulturlandskap og husmannsplasser angitt som et prioritert kulturmiljø og kulturlandskap. Det er foreslått en hensynssone, hvor flere husmannsplasser inngår. Husmannsplassene er angitt som bevaringsverdige tun og noen ligger innenfor planområdet.

Kommunedelplan for Klima og energi 2019-2030

Kommunedelplanen skal bidra til at kommunen reduserer utslipp av klimagasser, energibruk og overgang til økt bruk av fornybare energikilder for å nå nasjonale, regionale og lokale mål. Planen inneholder mål og handlinger for klimagassutslipp og klimatilpasning. Kommunedelplanen viser til gjeldende Regional plan for masseforvaltning i Akershus (2016).

Kommunedelplan for landbruk 2019-2031, vedtatt 26.08.2019

Kommunedelplanen skal bidra til at kommunen tar ansvar for bevaring av jord- og skogressurser i møte med klimaendringer og utbyggingspress i kommunen. Økning av matproduksjon er blant annet et viktig satsingsområde. I kommunedelplanen er utfordringer med masseforvaltning omtalt, samt behov for bestemmelser om håndtering av matjorda og plan om tilbakeføring av arealet til jordbruksformål.

Planforslaget legger opp til å ta i bruk arealer til jordbruk/matproduksjon ca. 24 år tidligere enn hva som ligger inne i gjeldende reguleringsplaner og støtter dermed opp under kommunedelplan landbruk for Nittedal kommune.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett, vedtatt 23.09.2024

Kommunedelplanen skal blant annet bidra til å legge til rette for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett i kommunen, langsiktig arbeid for å øke folkehelsen, langsiktig utbyggingsplan for idrettsanlegg og friluftstiltak med mer. Kommunedelplanen inneholder blant annet ulike mål om kommunens satsing på idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i perioden 2024-2036.

Andre kommunale føringer

Andre kommunale føringer som kan være relevant:

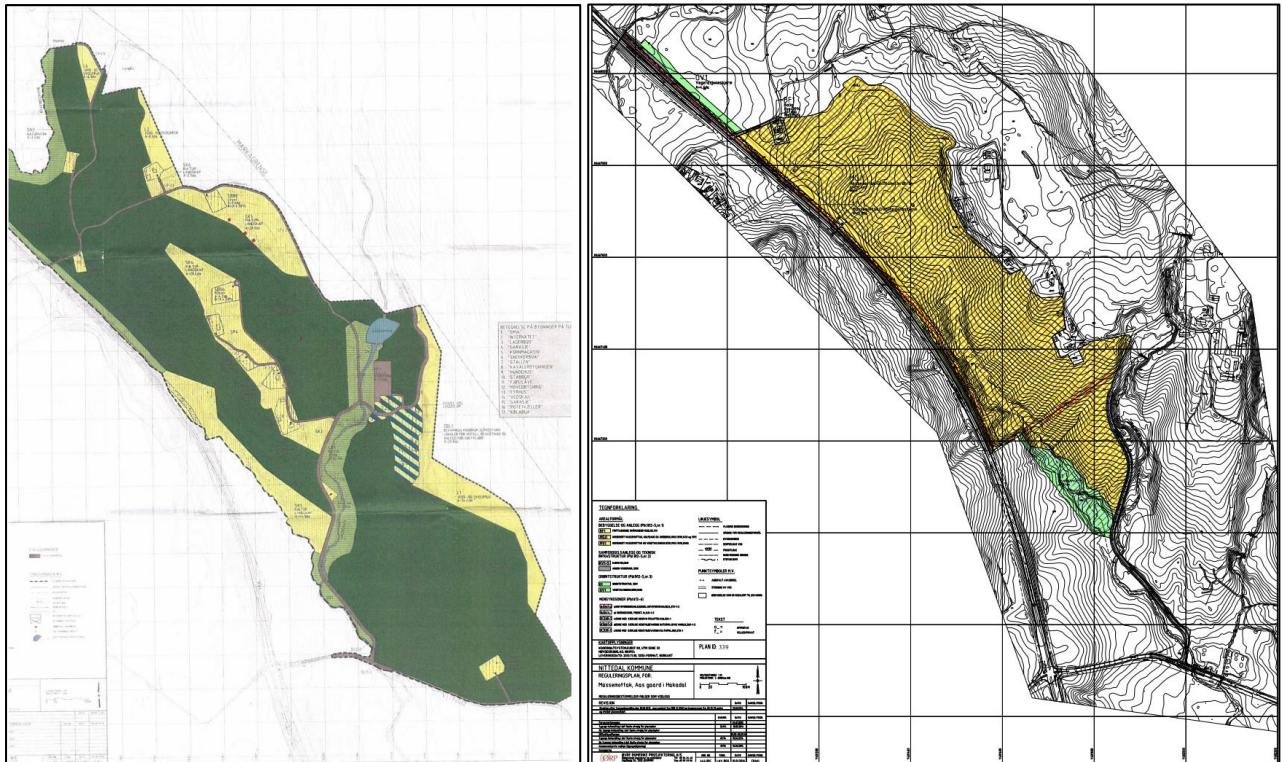
- Felles kommunal veinorm, vedtatt 13.02.2019
- Retningslinjer for overvannshåndtering, vedtatt 21.06.2017
- Veileder for jordflytting i plan- og bygningslovsaker (2019)
- Jordvernstrategi for Gran, Jevnaker og Nittedal kommuner (2024)

3.1.4 Reguleringsplaner

Gjeldende regulering

Det er to gjeldende reguleringsplaner for foreslått planområde (planid: 023320033310 og planid: 339).

Navn og PlanID	Arealformål
Golfbane, Aas Gård (planid: 023320033310), vedtatt 15.12.2003	Jordbruk- og skogbruk (L1-L4), kjøreveg (V1), felles parkering (FP1), grøft - annet trafikkareal, friområder. Spesialområder: Golf-/friluftsliv (SGF1-SGF2), bevaring landbruk (gårdstun)/lokaler for hotell, bevertning og anlegg for golfklubb (SBL1), bevaring/bolig (SBB1-SBB10), bevaring – kulturminner (SBK1-SBK2), kulturlandskap (SK1-SK6), naturvernområde (SN1-SN3), vegetasjonsbelte (SV1-SV2), private veger (SPV1-SPV9), frisiktsone. Hensynssone: høyspenningsanlegg (H370).
Detaljregulering for inert avfall og rene masser, gnr/bnr 52/1(planid: 339), vedtatt 25.04.2016	Frittliggende småhusbebyggelse (BF1), kombinert massemtak, golfbane og jordbruk (MGJ1), kombinert massemtak og vegetasjonsskjerm (MV1), kjøreveg (KV1-KV5), annen veggrunn, grønnstruktur (G1), vegetasjonsskjerm (GV1). Hensynssoner: høyspenningsanlegg (H370), sone med særlige hensyn friluftsliv (H530), sikringssone – friskt (H140), sone med særlige hensyn bevaring naturmiljø og vann (H560), sone med særlige hensyn bevaring kulturmiljø (H570).

Figur 6 Gjeldende regulering av Aas Gård (plan id: 023320033310), vedtatt 15.12.2003 til venstre og detaljregulering for inert avfall og rene masser (plan id: 339), vedtatt 25.04.2016 til høyre.

3.1.5 Andre føringer og retningslinjer

Virksomheten ved dagens anlegg drives i samsvar med tillatelse etter forurensningsloven til etablering og drift av Engadalen deponi i Nittedal kommune, tillatelse 2018.0213.T, datert 6. mars 2018. I denne er det bl.a. stilt krav til bunn- og sidetetting før oppfylling, avskjæring av overvannstilrenning og rensing av vann som blir påvirket av aktiviteten. I tillegg er det krav til topptetting og avslutning, som skal redusere vanninntrengning i anbrakte masser og legge til rette for bruk av avsluttet deponi til jordbruksformål. Målsettingen er at løsningen skal bidra til en varig forbedring av vannkvaliteten i Åsbekken nedstrøms deponiet sammenliknet med vannkvaliteten før etableringen av anlegget i 2019.

Rammer for videre drift vil avklares med Statsforvalteren. Utvidet areal vil tilrettelegges, slik at regelverkets krav til bunn- og sidetetting vil oppfylles. Dette vil bli et konkretisert krav i en fremtidig tillatelse fra Statsforvalteren.

Følgende sektorlover er også relevant:

- Naturmangfoldloven
- Vannressursloven
- Jordlova
- Forurensningsloven
- Kulturminneloven

4 Oversikt over tema som skal beskrives eller konsekvensutredes

4.1 Metode

Utredningen skal besvare relevante krav i forskrift om konsekvensutredninger. Temautredningene skal følge plansaken og innarbeides i planbeskrivelsen.

For hver temautredning skal det gis en kort beskrivelse av dagens situasjon, beskrivelse av tiltaket samt en vurdering av tiltakets konsekvenser for det aktuelle tema.

I henhold til forskrift om konsekvensutredning er det kun beslutningsrelevante virkninger av tiltaket som skal utredes. I tråd med forskriften skal vurderingene så langt som mulig basere seg på kjent kunnskap. Alle temautredningene i konsekvensutredningen skal ha et eget metodekapittel, samt kildehenvisning for å sikre etterprøvbarehet. For tema som faller inn under Miljødirektoratets *Veileder om konsekvensutredninger for klima og miljø* (M-1941), skal metodene i denne benyttes. Temaene naturmangfold, vannmiljø, friluftsliv, landskap, støy, luftforurensning, forurensset grunn, klimagassutslipp og verdensarv er temaer som inngår i M-1941. Temaet jordressurser utredes i henhold til Statens vegvesens metodikk i håndbok V712.

4.2 Oppsummering av tema som skal beskrives eller konsekvensutredes

I henhold til KU-forskriften § 14, bokstav b, skal planprogram inneholde en beskrivelse av forholdene som etter kapittel 5 skal utredes, og hvilke metoder som er tenkt benyttet for å skaffe nødvendig kunnskap.

Forskrift om konsekvensutredninger § 21 angir at konsekvensutredningen skal vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn for en rekke ulike temaer. I henhold til listen i forskrift om konsekvensutredninger § 21, ansees følgende tema aktuelle:

Tabell 2: Vurdering av hvordan tema i forskriftens § 21 skal utredes.

Tema	Vurdering
Naturmangfold jf. naturmangfoldloven	Utredes som del av konsekvensutredningen. Kunnskapsnivået for Naturmangfold på land er vurdert som tilstrekkelig belyst da hele planområdet er kartlagt for naturtyper etter Miljødirektoratets instruks. Det skal utarbeides en kartlegging av fugl.
Økosystemtjenester	Utredes ikke som tema i konsekvensutredningen. Temaene naturmangfold, vannmiljø, forurensning med flere beskrives som del av planforslaget og vurderes i sammenheng med naturmangfold.

Nasjonalt og internasjonalt fastsatte miljømål	Utreides ikke som del av konsekvensutredningen, men beskrives som en del av planer/mål i planbeskrivelsen.
Kulturminner og kulturmiljø	Teamet kulturmiljø utredes som del av konsekvensutredningen. Fjernvirkninger for kulturmiljø og jordbrukets kulturlandskap kan innarbeides i konsekvensutredning for landskap. Registrering av kulturminner er utført innenfor planområdet og utredes ikke som del av konsekvensutredningen. Eventuelle prosess for flytting av Sefrak-registrert bygg (Nedre Enga) skal utføres som del av plan-/byggesaksprosessen.
Friluftsliv	Deler av deponiet og området regulert til golfbanen nord for Lunden er tidligere kartlagt som viktig friluftsområde. Ifølge Naturbase er deponiet og del av golfbanen benyttet til skiløype om vinteren, men skiløpa går over golfbanen. Området er en del av et større løypenett som går fra Myra til Slattum. Skiløypa som går innenfor planområdet vil ikke bli direkte berørt av tiltaket, men det foreslås at traseen justeres noe mot øst. På bakgrunn av at friluftsliv ikke blir direkte berørt, vurderes det at det ikke er behov for å utrede dette som del av konsekvensutredningen. Temaet omtales som del av planbeskrivelsen.
Landskap	Utreides som del av konsekvensutredningen.
Forurensing (utslipp til luft, herunder klimagassutslipp, forurensing av vann og grunn samt støy)	Utreides delvis som del av konsekvensutredningen. Klimagassutslipp og støy er en del av konsekvensutredningen. For temaet luft utarbeides egen fagrapport til planbeskrivelsen. Oppfølging av gjeldende måleprogram for utslipp av støv for dagens anlegg viser ingen overskridelser av gjeldende krav. Det er gjort miljøgeologiske undersøkelser i forbindelse med reguleringsplan for deponiet og for kvalitetsfyllingen langs rv. 4. Resultatene viser at grunnen generelt har god miljøstatus.
Vannmiljø	Utreides som del av konsekvensutredningen.
Jordressurser og viktige mineralressurser	Utreides som del av konsekvensutredningen. Deler av området er registrert som dyrkbar mark i NIBIOs kartgrunnlag (kartlag, <i>Dyrkbar jord</i>). Når driften av deponiet avsluttes, foreslås området tilbakeført til dyrka mark. Det foreslås utarbeidet en matjordplan for områdene som etter endt drift skal tilbakeføres til jordbruksformål, inkl. mellomlagring av stedlig matjord for bruk ved avslutning, samt mottak og mellomlagring av ekstern matjord til samme formål. Matjordplanen skal vedlegges reguleringsplan og inngår ikke som del av konsekvensutredningen.

	Viktige mineralressurser ansees ikke som relevant.
Samisk natur- og kulturgrunnlag	Utredees ikke som tema i konsekvensutredningen. Temaet ansees ikke som relevant. Samisk natur- og kulturgrunnlag blir ikke berørt.
Transportbehov, energiforbruk og energiløsninger	Trafikken til deponiet vil i hovedsak belaste rv. 4 fra sør. Utvidelsen av deponiet vil ikke medføre økt trafikk på veinettet sammenlignet med i dag, men trafikk til anlegget vil bli forlenget med inntil 5 år, fra 2027 til 2031, som er i tråd med gjeldende tillatelser for drift av dagens deponi. Temaet utredes ikke som del av konsekvensutredningen. Det utarbeides et fagnotat om tema transportbehov som følger plansaken. Temaene energiforbruk og energiløsninger anses ikke som relevante.
Beredskap og ulykkesrisiko	Utredees som del av ROS-analysen som følger planmaterialet.
Virksomheter som følge av klimaendringer herunder risiko ved havnivåstigning, stormflo, flom og skred	Utredees som del av ROS-analysen som følger planmaterialet. Konsekvenser for rv. 4 skal omtales.
Befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen	Folkehelse utredes ikke som et eget tema i konsekvensutredningen. Temaet ansees ikke som relevant. Støy omtales i egne temautredning. Det utarbeides fagrapport for luftforurensning.
Tilgjengelighet for alle til uteområder og gang- og sykkelveinett	Utredees ikke som et eget tema i konsekvensutredningen. Tilgjengeligheten for alle vil ikke reduseres som følge av tiltaket. Temaet omtales i planbeskrivelsen, ev. inngår som del av tema transportbehov.
Barn- og unges oppvekstvilkår	Utredees ikke som et eget tema i konsekvensutredningen. Området er ikke benyttet som uteoppholdsarealer for barn og unge. Omtales som del av planbeskrivelsen.
Kriminalitetsforebygging	Utredees ikke som et eget tema i konsekvensutredningen. Temaet vurderes som ikke relevant.
Arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet	Utredees ikke som et eget tema i konsekvensutredningen. Relevante forhold vurderes under tema landskap.

I kapitlene nedenfor er de temaer som skal konsekvensutredes beskrevet nærmere med dagens situasjon, antatte problemstillinger og utredningsbehov.

Høring av planprogram kan medføre justeringer av hvilke temaer som skal utredes.

4.3 Naturmangfold

4.3.1 Dagens situasjon

Planområdet består i all hovedsak av deponi og golfbane. Innenfor deponiet er tidligere landbruksareal og deler av vegetasjon langs rv. 4 fjernet.

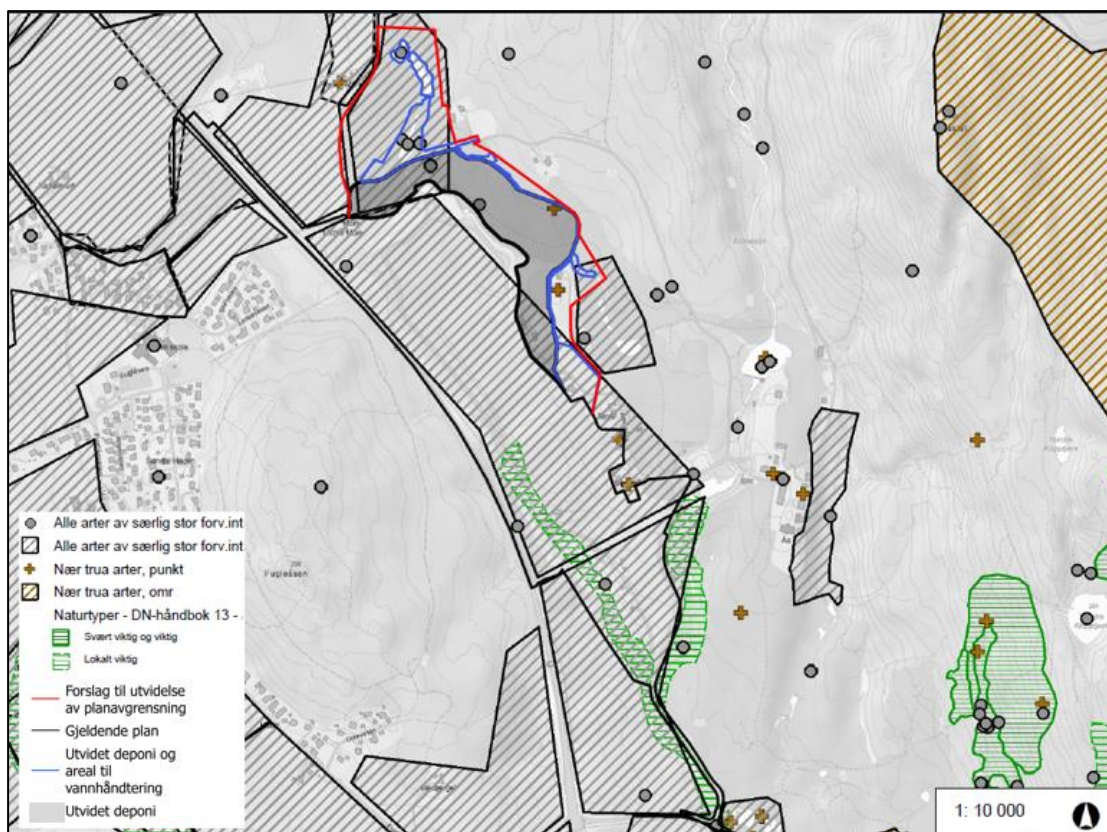
Det er foretatt søk etter registreringer i Miljødirektoratets Naturbase og Artsdatabankens Artskart. Deler av planområdet omfatter arealer som er gitt verdi for arter av nasjonal forvaltningsinteresse og som er markert i Naturbase. Det ble i 2021 foretatt registrering av natur, etter Miljødirektoratets instruks, innenfor hele planområdet. Det ble ikke registrert naturtypelokaliteter eller stasjonære rødlistearter innenfor området, bortsett fra en mulig forekomst av hvitpil som er en kritisk truet planteart. Grunnet mulig forekomst av hvitpil, ble det utført en befaring av området 3.7.2024. Det ble observert to mulige individer av hvitpil innenfor planområdet, inntil eksisterende dam nord for Lunden, men det ble ikke gjort funn av hvitpil innenfor området som foreslås utvidet til deponi sør for Lunden.

Ifølge Artsdatabanken, se figur 8, er det registrert flere fuglearter i området som er rødlistede. Naturrestaurering har utført en kartlegging av fugl i august 2023. Det ble vurdert at det er flere rødlistede fuglearter innenfor og i en avstand på 50-100 m rundt deponiet.

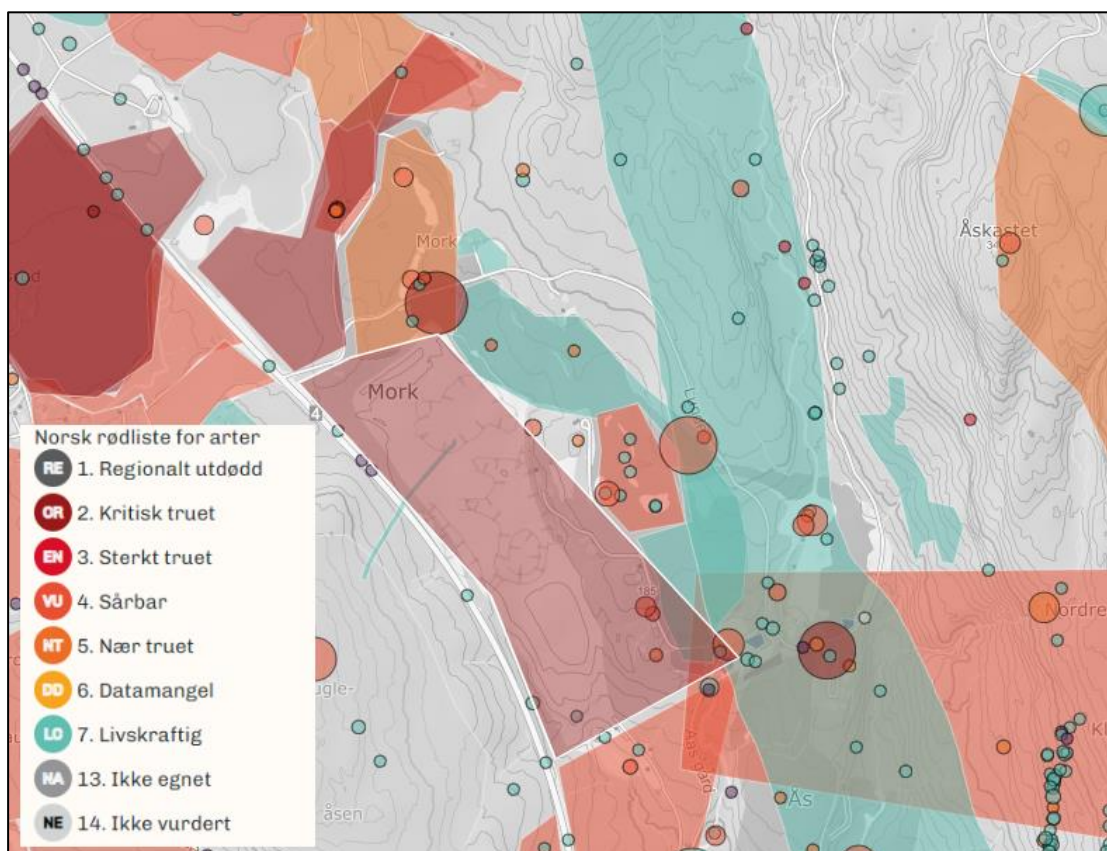
Naturfaglige konsulenttenester gjennomførte en registrering av fisk i Åsbekken i 2015, hvor det ble påvist ørret.

Det er registrert to vilttrekk i nærområdet. Eier av Aas gård har informert om at det i samarbeid med Nittedal kommune er etablert en fôringsstasjon for elg nordøst for planområdet. Fôringsstasjon ble etablert blant annet for å redusere viltpåkørsler langs rv. 4 i området. Tiltaket har hatt en positiv effekt og bidratt til at registrerte vilttrekk er endret i området og at disse ikke lengre ligger innenfor planavgrensningen. Grunneier har også informert om at antall viltpåkørsler på rv.4 i området er blitt redusert etter at fôringsstasjon ble opprettet.

Kunnskapsgrunnlaget innen øvrig terrestrisk naturmangfold vurderes tilstrekkelig. Det er nylig foretatt kartlegging av naturmiljø i vann. Det vurderes derfor at det ikke vil være behov for ny NIN-kartlegging (M-2209).

Figur 7 Kartlagt natur i og ved området. Kilde: Naturbase.

Figur 8 Registrerte arter i og ved området. Kilde: Artskart.

4.3.2 Antatte problemstillinger

Det er ikke registrert naturtypelokaliteter eller stasjonære rødlistearter innenfor planområdet, bortsett fra to mulige forekomster av hvitpil. Funnene av hvitpil ligger ikke innenfor området som foreslås utvidet til deponi. Eksisterende data om fuglelivet tilsier at det kan være sjeldne og rødlistede arter innenfor planområdet. Det vurderes at rødlistearter av fugl kan hekke i området.

4.3.3 Utredningsbehov

Det vurderes at det er behov for kartlegging av leveområder for fugl innenfor planlagt utvidelse av deponi. For å få oversikt over områdets verdi for fuglelivet er det nødvendig med oppdatering av kunnskapsgrunnlaget, herunder nye feltundersøkelser. Det vil utarbeides en fagrapport om fugl, hvor det vil gis en beskrivelse av fuglelivet i området, herunder data fra ny kartlegging med vekt på eventuelle forekomster av arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Det vil gjøres rede for hvilken verdi området har iht. anerkjent KU-metodikk, *Miljødirektoratets Veileder om konsekvensutredninger for klima og miljø* (M-1941). Dersom arealene i området har spesiell verdi for fuglelivet vil det avgrenses flere funksjonsområder, som beskrives og verdisettes iht. veileder M-1941. Rapporten skal benyttes som underlag for konsekvensutredningen.

Det skal også foretas en kartlegging av fisk i Åsbekken oppstrøms og etter samløpet med Engabekken. Klassifiseringsveilederen for hvordan man skal vurdere tettheten av fisk og norsk standard for elfiske ift. metode for kartlegging av fisk skal legges til grunn. Kartleggingen vurderes utført på samme stasjoner som tidligere.

Det skal undersøkes for elvemusling i Åsbekken oppstrøms og etter samløpet med Engabekken.

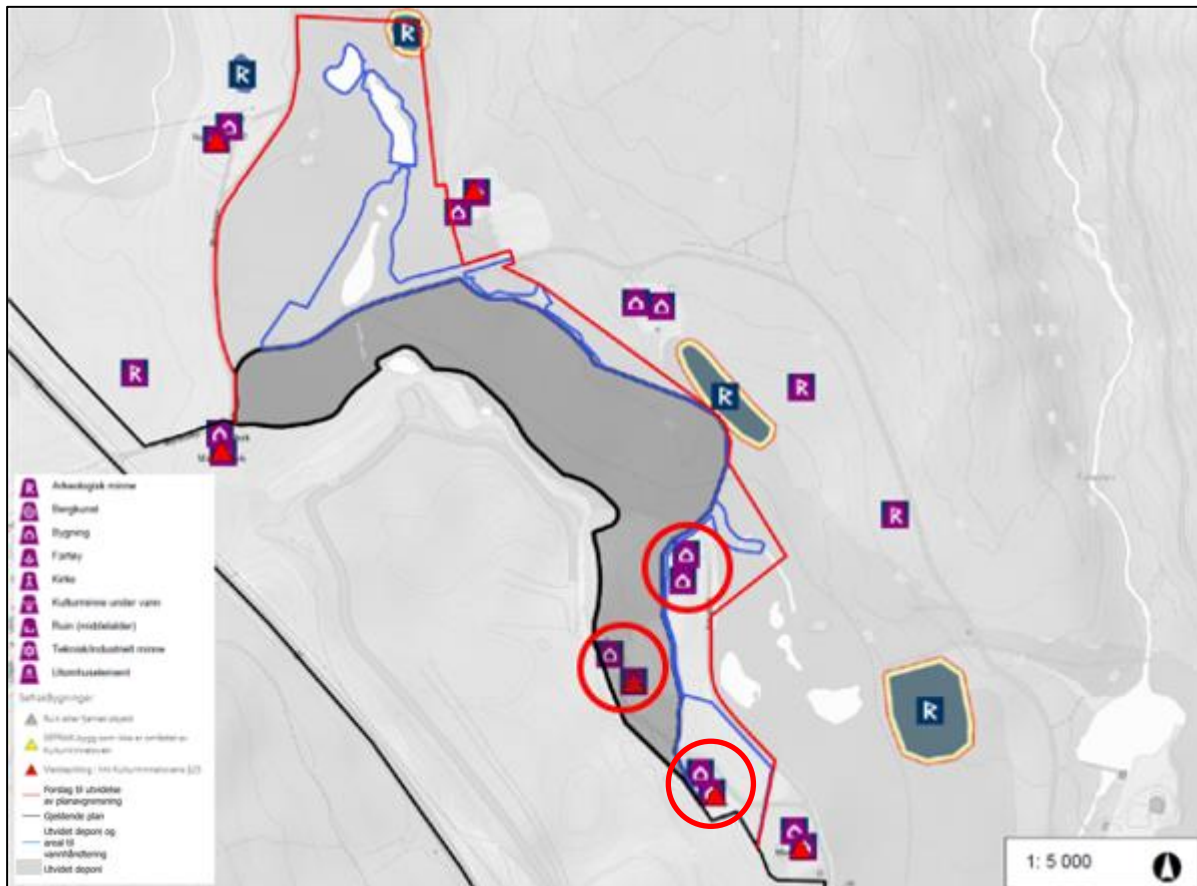
4.4 Kulturmiljø og kulturlandskap

4.4.1 Dagens situasjon

Automatisk fredete kulturminner er kartlagt innenfor planområdet. Deler av området er avsatt med hensynssone for bevaring kulturmiljø H570-5 (Aas gaard 6, 8 og 10 med husmannsplasser og kulturlandskap) i gjeldende kommuneplan. I bestemmelsene framgår blant annet at landskapets hovedtrekk mht. bebyggelse, veistruktur og arealbruk skal bevares, at bygge- og anleggstiltak ikke skal bryte åsprofiler, landskapssilhuetter og horisontlinjer, at gamle og markante trær skal søkes bevart med mer. Det er også krav om at etterbruken av deponiet bør tilpasses til det omkringliggende kulturlandskapet og husmannsplassene i området.

Det er registrert SEFRAK-bygg i området gnr/bnr 52/16, som vil bli berørt av planforslaget (Nedre Enga). I kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Nittedal 2022-2034 er husmannsplassene Nedre Enga, Måsan og Øvre Enga som ligger innenfor planområdet angitt som bevaringsverdige tun. Husmannsplassene Nedre Enga,

Øvre Enga og Måsan er regulert til bevaring og er vernet etter plan -og bygningsloven i reguleringsplan for Golfbane, Aas gård, vedtatt 15.12.2003. I planen er bebyggelsen på Nedre Enga også vist med juridisk linje for bevaring av bebyggelse i plankartet.

Figur 9 Oversikt kulturminner og kulturmiljøer. Nedre Enga, Øvre Enga og Måsan er vist med rød sirkel. Kilde: Naturbase.

4.4.2 Antatte problemstillinger

Den planlagte utbyggingen vil berøre arealer som inneholder kulturminner og påvirke kulturminnene og miljøet de er en del av. Tiltaket vil ikke berøre automatisk fredete kulturminner. Kulturlandskapet vil bli endret av tiltaket. Husmannsplassen Nedre Enga er lokalisert i nedre del av vestre skråning mot dagens deponi og vil ikke ha en ideell plassering i landskapet når eksisterende deponi er avsluttet. I forslaget til utvidelse av driftsarealet foreslås det derfor at våningshuset på Nedre Enga flyttes høyere i terrenget opp til flaten i øst. Oppfylning av området hvor Nedre Enga er lokalisert i dag vurderes også som viktig for å få til en god terrengmessig overgang mellom eksisterende deponi mot vest og den aktuelle åkerholmen/eksisterende terreng i øst. Bygningen ligger i dag på ca. kote 181 og foreslås flyttet til ca. kote 188. Det er innledet dialog med huseier om flytting av Nedre Enga.

4.4.3 Utredningsbehov

Registrering av kulturminner er utført innenfor planområdet og utredes ikke som del av konsekvensutredningen. Ettersom deler av området er avsatt med hensynssone for bevaring kulturmiljø (H 570-5) vurderes kulturmiljø som relevant å utrede som del av konsekvensutredningen. Utredning av kulturmiljø gjøres i henhold til Miljødirektoratets veileder M-1941. Konsekvenser og virkninger tiltaket vil ha på kulturmiljøet vil inngå som del av vurderingen.

Prosess for flytting av Sefrak-registrert bygg (Nedre Enga) skal avklares som del av plan-/byggesaksprosessen. Ettersom bygningene er regulert til bevaring gjennom plan- og bygningsloven og våningshuset er SEFRAC-registrert med datering før 1850 foreligger det krav om at søknad skal oversendes fylkeskommunen for uttalelse iht.

kulturminnelovens § 25. Det vil utarbeides kulturminnedokumentasjon av de berørte bygningene, som vil inneholde historisk informasjon, fotodokumentasjon, vurdering av kulturminneverdi og vurdering av konsekvensene for kulturminnet med mer. Det skal også gjennomføres en tilstandsvurdering med vurdering av sikring og metode for flytting.

4.5 Landskap

4.5.1 Dagens situasjon

Planområdet tilhører landskapsregion 3, *leirjordsbygdene på Østlandet* (NIBIO), og går innunder NIN-landskapstypen, *åpent dallandskap under skoggrensen med bebyggelse/infrastruktur*. Denne landskapstypen omfatter dallandskap der dalformen er vid og åpen, med en gradvis og slak overgang til omkringliggende åser, fjell og/eller slettelandskap (Artsdatabanken). Landskapet innenfor planområdet er påvirket av menneskelig aktivitet, med blant annet tidligere jordbruk, deponi og golfbane.

4.5.2 Antatte problemstillinger

En utvidelse av deponiet vil medføre endringer av deler av området. Det vurderes at utvidelsen gir rom for å etablere et landskap med mer variert og helhetlig terreng, som bedre kan benyttes til jordbruk når deponiet er avsluttet, enn det som ligger til grunn i gjeldende regulering. Det legges opp til at når deponiet med foreslått utvidelse er avsluttet, vil landskapet gli sømløst over i det eksisterende kulturlandskapet i nord/nordøst, og slik gi et større sammenhengende kulturlandskap. Ved foreslått utvidelse vil deponiet ikke lenger bare bli en form uten tilknytning til omgivelsene, men også et underlag for et landskapsrom med de samme kvalitetene som kulturlandskapet i området for øvrig. Det må også gjøres en vurdering av avrenning fra fremtidig jordbruksareal. Det skal vurderes system for separat avrenning av overflatevann fra jordbruksarealene på deponiet.

4.5.3 Utredningsbehov

Landskap utredes som del av konsekvensutredningen. Utredning av landskap skal gjøres i henhold til Miljødirektoratets veileder M-1941. Det skal gjøres en vurdering av landskapets verdi og tiltakets påvirkning og konsekvens på landskapet. Det skal også gjøres vurderinger av fjernvirkning, synlighet, silhuett, solforhold og eksponering fra utvalgte punkter. Det skal utarbeides illustrasjoner som viser forslag til utvidelse av deponiet, plassering av dammer, bekkeløp/vannhåndtering, planlagt oppfylling og landskapsutforming, terrengtilpasning og terrenginngrep.

4.6 Forurensning

4.6.1 Støy

4.6.2 Dagens situasjon

Området ligger utenfor rød og gul støysone fra rv. 4. De viktigste støyulempene er knyttet til transport, av masser lossing og maskindrift på deponiet. Det er gjennomført støyreduserende tiltak som bygging av støyvoller og andre driftsmessige tiltak for reduksjon av støyulempene. For nåværende anlegg ble det gjennomført støyberegning før oppstart av virksomheten. Disse beregningene er fulgt opp i driftsperioden ved målinger i felt.

4.6.3 Antatte problemstillinger

Det anses at støyulempene knyttet til trafikk til og fra anlegget ikke vil endres negativt i forhold til dagens situasjon ved en eventuell utvidelse. Forventet overgang til miljøvennlige kjøretøy (f.eks. overgang til elektrisk drift) vil bidra til reduksjon av trafikkstøy, spesielt i hastigheter under 40 km/t.

Utvidelse av arealet for deponiet vil endre dagens støyeksponering fra maskindrift og lossing av masser.

4.6.4 Utredningsbehov

Støy inngår som del av konsekvensutredningen, og det vil utarbeides fagnotat for støy, hvor det vil gjennomføres støyanalyse knyttet til utvidelse av arealet for deponi. Utredning av støy gjøres i henhold til Miljødirektoratets veileder M-1941. Det vil bli vurdert avbøtende tiltak, som behov for skjermingstiltak mot nærliggende boliger, etter samme prinsipp som er gjennomført for dagens driftsområde.

4.6.5 Klimagassutslipp

4.6.6 Dagens situasjon

Det er fossilfri drift av maskinparken inne på deponiet, der maskinparken går på biodrivstoff (biodiesel) unntatt i de kaldeste vintermånedene. Til informasjon er andelen fossilfri transport til anlegget sterkt økende.

4.6.7 Antatte problemstillinger

Kommunedelplan for klima og energi har mål om at utslipp av klimagasser skal reduseres i kommunen. Nittedal kommune har mål om at direkte klimagassutslipp skal reduseres med 55% innen 2030 og med 85-90% innen 2050 sammenlignet med utslippsnivået i 1991. I kommuneplanen framgår det at ca. 81 % av klimagassutslippene i Nittedal kommer fra transportsektoren, som er den største kilden til det totale CO₂-utslippet i kommunen. Kommuneplanens arealdel har fokus på reduksjon av klimagassutslipp. For reguleringsplaner som er større enn 10 daa skal det utarbeides et klimagassregnskap.

4.6.8 Utredningsbehov

Klimagassutslipp vil utredes i henhold til Miljødirektoratets *Veileder om konsekvensutredninger for klima og miljø* (M-1941). Kravet om klimagassregnskap for reguleringsplaner tolkes som krav om klimagassberegning før utbygging (klimagassbudsjett) og omfattes av klimagassberegningene i konsekvensutredningen. Miljødirektoratets beregningsmal for klimagassutslipp fra karbonrike arealer vil benyttes til utredning av klimagassutslipp fra arealbruksendringer, og datagrunnlaget vil være digitale markslagskart i NIBIO. Analyseperiode som brukes for arealbruksendringer er 75 år iht. M-1941 og analyseperioden for resten av anlegget settes til levetiden på anlegget frem til 2031 med tilbakeføring av arealene. Klimagassutredningen vil vise totale estimerte klimagassutslipp for prosjektet, hvilke innsatsfaktorer og livsløpsfaser som bidrar til disse og konsekvensgrad. Dette vil dermed gi en oversikt over mulighetsrommet for tiltak som kan redusere klimagassutslippene, og avbøtende tiltak vil beskrives.

4.7 Vannmiljø

4.7.1 Dagens situasjon

Tiltaks- og influensområdet ligger i Nitelvavassdraget. Innenfor planområdet er det to vannforekomster registrert i Vann-Nett portalen (Åsbekken Åsdammen - Hakadalselva bekkefelt 002-3876-R og Åsbekken Åsdammen - Hakadalselva 002-3874-R). Nitelva (som heter Hakadalselva i den øvre delen) har til dels dårlig vannkvalitet, særlig i den nedre delen, med høye konsentrasjoner av suspendert stoff. Øverst i vassdraget, der tiltaksområdet ligger, er det generelt god vannkvalitet. Det er gjennomført en befaring i

forbindelse med kartlegging av vannmiljø juni 2024, hvor det ble gjennomførte prøvetaking av miljø-DNA, samt to vannprøver og en bunndyrprøve. Miljø-DNA er en metode for overvåking av sjeldne arter.

Vannprøvene viste noe forhøyet innhold av fosfor, jern og sink. Bunndyrresultatene viste dårlig økologisk tilstand. Det ble påvist relativt få arter der de fleste er tolerante for organisk belastning. Den dårlige tilstanden var forventet da det er en kunstig og relativt ny bekk med lite vann, dårlig substrat og lite dekkende kantvegetasjon. Det var en del slam og organisk materiale i prøven. Alle artene som ble påvist i prøven er kategorisert som livskraftige (LC) på norsk rødliste for arter.

Det foreligger utslippstillatelse til dagens deponi, hvor det er krav om måleprogram for oppfølging av vannkvalitet, samt drift av renseanlegg for sikring av god kvalitet på vannet som slippes ut i Åsbekken Åsdammen - Hakadalselva (002-3876-R). I tillegg foreligger en egen tillatelse fra Miljødirektoratet knyttet til konstruksjonsmasser i kvalitetsfyllingen langs rv. 4.

Det er gjennomført undersøkelser av elver og bekker innenfor vannområde Leira Nitelva høsten 2023. Formålet med undersøkelsen var å vurdere den økologiske tilstanden ved lokalitetene. Åsbekken og Engabekken inngår i undersøkelsesområdet.

4.7.2 Antatte problemstillinger

Som del av planarbeidet, vil behovet for en eventuell utvidelse av kapasitet til renseanlegget, inkludert separate avrenningssystemer fra jordbruksarealer vurderes. Eksisterende kontroll og overvåkningsprogram vurderes endret i forbindelse med arbeidet med revidert utslippstillatelse. Ved detaljplanlegging vil det for overvannshåndteringen tilstrebes etablering av åpne vannveier med tilhørende kantvegetasjon. Dette vil også bidra til å sikre et biologisk mangfold.

4.7.3 Utredningsbehov

Ettersom vannforekomster kan bli berørt av tiltaket, skal det undersøkes hvilke påvirkningsfaktorer det planlagte tiltaket vil ha for vannmiljø. Det skal redegjøres for hvordan tiltaket og inngrep vil påvirke miljøtilstanden til vannforekomstene i området. Dette skal veies opp mot fastsatte miljømål til vannforekomsten. Utredning av vannmiljø skal gjøres i henhold til Miljødirektoratets veileder M-1941.

4.8 Jord- og skogbruksressurser

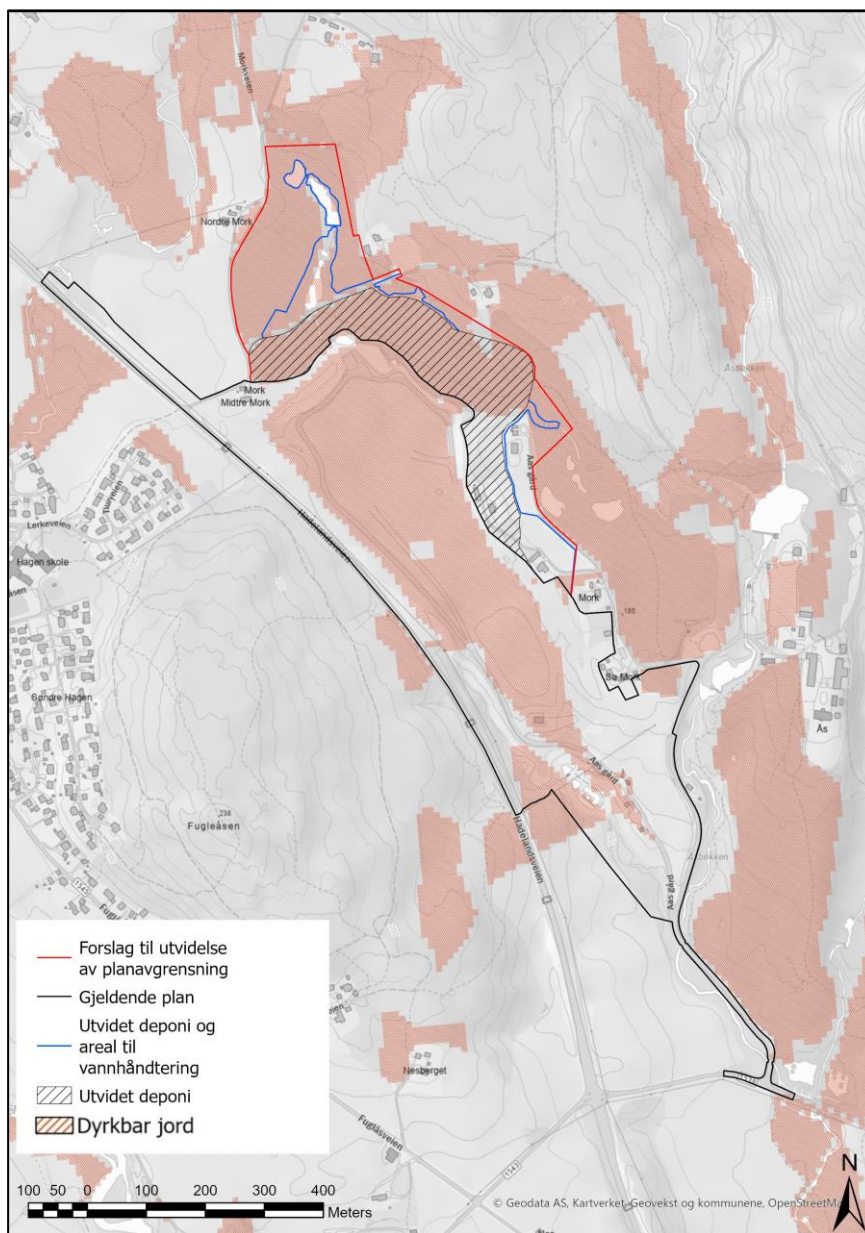
4.8.1 Dagens situasjon

Deler av området som er regulert til deponi og golf, er registrert som dyrkbar mark i NIBIOs kartgrunnlag (kartlag, *Dyrkbar jord*), se figur 10. Da Statens Vegvesen bygde ut rv. 4 gjennom Hakadal på 60-tallet, ble store deler av området brukt som mottak for overskuddsmasser. Det ble fylt opp omkring 300.000 m³, og bekken gjennom Engadalen

ble lukket. Massene som ble tilkjørt var ikke av god matjordkvalitet, da de var blandet med blåleire. Massene ble lagt oppå matjorden som var der fra før. I 1976 ble området bakkeplanert i tråd med landbruksmyndighetenes føringer den gang. Arealet som ble fylt opp i forbindelse med deponiet utgjør et areal på ca. 180 daa.

Matjordlaget var i utgangspunktet tynt i området, og selv om man fikk spredd/blandet den mottatte leiren ble resultatet dårlig. På grunn av dårligere vekstforhold har arealet blitt brukt til grovfôrproduksjon de siste 30 årene.

Deler av området langs deponiet er registrert som skog i NIBIOS kartgrunnlag (kartlag, AR5). Skogen har stort sett høy bonitet og består av ulike skogtyper (lauvskog, barskog og blandingsskog).

Figur 80 Arealtyper. Kilde: NIBIO.

4.8.2 Antatte problemstillinger

Landbrukskontoret påpeker at arealet som i dag er regulert er midlertidig disponert til blant annet golfbane og når denne virksomheten opphører skal arealene tilbakeføres til dyrka mark.

Ifølge grunneier er arealet som er regulert til golf i dag omdisponert fra jordbruk i sin helhet frem til 2055. Engadalen deponi som er tenkt avsluttet i 2031, er også vurdert av grunneier tilbakeført til golf frem til 2055 iht. gjeldende regulering. Forslagsstiller vil samarbeide med Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) og landbrukskontoret for å sikre at sluttresultatet vil bli godt nok for å produsere best mulig avlinger av matkvalitet i fremtiden. Arealet som i dag benyttes til golfbane, men som i planforslaget foreslås til deponi og jordbruk, vil kunne tas i bruk til matproduksjon ca. 24 år tidligere enn om området benyttes til golfbane.

4.8.3 Utredningsbehov

Deler av planområdet er registrert som fulldyrka jord, noe er registrert som lauvskog, men store deler av området består i dag av deponi og golfbane. Området som er benyttet som golfbane er viktig i jordbrukssammenheng fordi det har matjordressurser, selv om det ikke produseres noe der i dag. I 2024 gjennomfører NOAH i samarbeid med NIBIO en mulighetsstudie for optimal utforming av topptetningslag og vekstlag med sikte på jordbruk etter endt drift.

Det skal utarbeides en konsekvensutredning av naturressurser/jordbruk/skogbruk. Statens vegvesens metodikk i håndbok V712 vil benyttes. Det skal gjøres en vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens tiltaket vil få for jordbruksinteresser.

4.9 Risiko- og sårbarhetsanalyse (gjelder planer etter PBL)

Det skal utarbeides en risiko- og sårbarhetsanalyse, jf. pbl § 4-3, som vil avdekke eventuelle risikomomenter og gi anbefalinger om eventuelle avbøtende tiltak. DSBs veileder for ROS-analyser (2017) legges til grunn. Geotekniske forutsetninger, forurensning, trafikale forhold, terrengtilpasning og overvann vil blant annet være aktuelle temaer.

4.10 Øvrige forhold

Konsekvensutredningen innarbeides som en del av planbeskrivelsen. Enkelte temaer vil være relevante planfaglige temaer, men anses ikke å ha vesentlig betydning for vurdering av tiltakets påvirkning på miljø og samfunn.

Følgende temaer foreslås beskrevet i planbeskrivelsen, men noen temaer vil utarbeides som egne fagrapporter/notater:

- Vassdrag/overvann/flom (egen fagrapport)
- Forurensning: vann, grunn og luft (egne fagnotat luft)

- Trafikk (eget fagnotat)
- Kulturminner (omtalelse i planbeskrivelsen)
- Friluftsliv (omtalelse i planbeskrivelsen)
- Barn og unge (omtalelse i planbeskrivelsen)
- Vurdering av områdestabilitet (egen fagrapport iht. NVEs veileder Nr. 1/1019 Sikkerhet mot kvikkleireskred)
- Risiko og sårbarhet (ROS-analyse)
- Matjordplan (egen fagrapport)
- Miljøprogram
- Miljøteknisk grunnundersøkelse (vurdering av forurenset grunn – fase 1)

5 Plan- eller søknadsprosess, medvirkning og framdrift

Det er utarbeidet et planinitiativ, som ble politisk behandlet i hovedutvalg for Plan og Miljø den 17.10.2024. I utvalget ble følgende vedtatt:

1. *Det gis tillatelse til oppstart av detaljregulering med konsekvensutredning for utvidelse av Engadalen massemtak, med hjemmel i plan- og bygningsloven §12-8.*
2. *Endelig avgrensning av planområde, oppfyllingsgrense og maks volum totalt og pr. år, fastsettes endelig i planarbeidet.*
3. *Det stilles som forutsetning at det nye utvidelsesarealet omreguleres fra golf til jordbruk og at det tilbakeføres til matproduksjon innen 2 år etter opphør av deponivirksomhet.*

Oppstartsmøte ble avholdt med Nittedal kommune den 25.10.2024.

5.1 Informasjon og medvirkning

Planprosessen vil følge krav til medvirkning etter plan- og bygningsloven § 5-2. Dette innebærer blant annet varsling ved oppstart og høring av planprogram, samt høring og offentlig ettersyn av planforslaget. Det legges opp til jevnlig møter med Nittedal kommune i planprosessen.

Ved høring av planprogrammet vil berørte parter bli gitt anledning til å uttale seg om hvilke spørsmål som er viktige og som bør utredes som en del av konsekvensutredningen. Forskriftens krav til informasjon og medvirkning sikres gjennom:

- Varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram. Kunngjøres ved avisannonse og direkte henvendelse til berørte parter, offentlige myndigheter og organisasjoner.
- Innarbeiding av relevante innspill i planprogrammet og videre i konsekvensutredningen.
- Ved behandling av detaljreguleringsplan med konsekvensutredning er det igjen mulig å gi uttalelse ved offentlig ettersyn. Det skal avholdes et åpent informasjonsmøte om planforslaget ved offentlig ettersyn.

Utover dette vil det gjennomføres møter med berørte grunneiere/naboer som del av planprosessen, samt golfklubben og Skiforeningen, der barn og unge eventuelt er representert. Økt medvirkning med grunneiere, naboer, foreninger og organisasjoner vurderes løpende i planprosessen. Til informasjon avholder NOAH Engadalen allerede jevnlig møter med naboene og har dialog med golfklubben.

5.2 Framdriftsplan

Planarbeidet følger den ordinære planprosessen etter plan- og bygningsloven. Tabellen under viser en foreløpig framdrift for prosjektet. Saksbehandlingstid hos kommunen er indikert, men denne vil kunne påvirkes av mange forhold.

Milepæler	Dato/tidsrom
Oppstartsmøte med kommunen	oktober 2024
Forslag til planprogram	november 2024
Administrativ gjennomgang av forslag til planprogram	desember 2024
Høring av planprogram og varsel om oppstart av planarbeid (6 uker)	januar/februar 2025
Fastsettelse av planprogram	juni 2025
Utarbeidelse av planforslag med konsekvensutredning	januar til august 2025
Innsendelse av planforslag til førstegangsbehandling	august 2025
Førstegangsbehandling av planforslag	november 2025
Offentlig ettersyn av planforslag	desember 2025
Merknadsbehandling	1 kvartal 2026
Innsendelse til 2.gangsbehandling	1 kvartal 2026
Sluttbehandling og offentliggjøring detaljreguleringsplan	2 kvartal 2026

6 Vedlegg

1. Forslag til planavgrensning
2. Forslag til situasjonsplan for fremtidig Engadalen deponi
3. Foreløpige illustrasjoner